

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ»

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	I10 Соціальна робота та консультування
Назва освітньо-професійної програми	Соціальна робота
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Кафедра	Публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна, заочна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Малахова Тетяна В'ячеславівна
Посада	професор кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	Доктор наук з державного управління, професор
Електронна адреса	t.malakhova@nuozu.edu.ua
Телефон	066 401 21 27
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0009-0001-1113-5723 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58950305900

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/53349786>

Консультації

Пт. 14:00-15:20

Загальна інформація про освітній компонент

Анотація до освітнього компонента

Компонент «Організація соціальної роботи на місцевому рівні» є важливою складовою формування профілю фахівця у сфері соціальної роботи, спрямованою на набуття глибоких знань та практичних навичок з питань управління системою соціальних послуг на рівні громади та розвитку потенціалу для її реформування. Курс охоплює інституційні зміни, діджиталізацію та організацію кризових інтервенцій і програм інтеграції для ВПО та ветеранів.

Мета освітнього компонента

формування у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань та прикладних навичок у сфері організації соціальної роботи та управління соціальними послугами на місцевому рівні. Мета полягає у підготовці менеджерів, здатних розробляти, впроваджувати та оцінювати сучасні підходи до надання послуг, стратегічно планувати їх розвиток, впроваджувати цифрові інструменти, організовувати кризове втручання та інтеграційні заходи для вразливих категорій (ВПО, ветерани), забезпечувати якість та безбар'єрність послуг шляхом залучення ресурсів та міжвідомчої взаємодії для забезпечення ефективного функціонування та розвитку соціальної сфери громади.

Завдання освітнього компонента

- аналіз інституційної архітектури соціальної сфери;
- вивчення методик стратегічного планування, оцінки потреб (ВПО, ветерани) та розробки місцевих програм;
- опанування цифровими інструментами управління та технологією ведення випадку;
- формування навичок управління соціальними проєктами, фандрайзингу та соціального підприємництва;
- вивчення прикладних методів дослідження (кейс-стаді, дослідження в дії) для моніторингу та оцінки якості послуг;
- аналіз механізмів організації кризової інтервенції та психосоціальної підтримки в умовах воєнного стану;
- дослідження політик реінтеграції ВПО та ветеранів (впровадження інституту «фахівця із супроводу»);
- вивчення механізмів впровадження Національної стратегії безбар'єрності та роботи «Місцевих рад безбар'єрності»

Пререквізити

Компонент базується на знаннях дисциплін «Соціальна і гуманітарна політика», «Міжнародні стандарти та національне законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя», «Соціальний менеджмент та маркетинг»

	соціальних послуг», «Антикризовий менеджмент системи соціального захисту»
Постреквізити	Освітній компонент є базою для вивчення навчальних дисциплін зазначеної програми, а також при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
Компетентності, формуванню яких сприяє освітній компонент	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність розробляти і управляти проектами. ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Спеціальні (фахові) компетентності: ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання. ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи. ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг. ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства. ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи ФК 17. Здатність до планування, організації, координації, моніторингу соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах.
Обсяг освітнього компонента	Загальний обсяг освітнього компонента: 4 кредити ЄКТС (120 годин). В тому числі: денна форма навчання: лекції – 16 годин, практичні заняття – 26 годин, самостійна робота – 78 годин; заочна форма навчання: лекції – 8 годин, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 102 годин.
Форма підсумкового контролю	Диф. залік

Строки викладання освітнього компонента	Компонент викладається в 3 семестрі
Програма компонента	
Назви тем	
1.	Базова термінологія організації соціальної роботи на місцевому рівні
2.	Інституційна архітектура та реформування системи
3.	Цифрова трансформація управління соціальною сферою
4.	Стратегічне планування, оцінка потреб, проєктування та фандрайзинг
5.	Моделі та прикладні методи дослідження в громаді
6.	Організація кризового втручання та психосоціальної підтримки
7.	Організація роботи з інтеграції ВПО та реінтеграції ветеранів
8.	Забезпечення якості та інклюзивності соціальних послуг
Самостійна робота здобувача освіти	
№ з/п	
Зміст самостійної роботи	
1.	Проаналізувати бюджет та структуру виконавчих органів ОТГ, а також визначити та обґрунтувати місце і роль підрозділу соціального захисту в управлінській структурі громади.
2.	Проаналізувати сутність «Реформи турботи» та визначити виклики і можливості впровадження нової трирівневої моделі соціальних послуг для територіальної громади.
3.	Охарактеризувати функціонал Єдиної інформаційної системи соціальної сфери.
4.	Проаналізувати методологію стратегічного планування та розробити макет опитувальника для оцінки потреб.
5.	Розкрити механізми соціального проєктування та фандрайзингу.
6.	Охарактеризувати класичні моделі соціальної роботи (за Д. Ротманом) та проаналізувати прикладні дослідницькі стратегії (кейс-стаді, фотоголос) для оцінки якості послуг.
7.	Проаналізувати виклики воєнного стану та визначити механізми організації кризового втручання і надання послуг з психосоціальної підтримки на рівні громади.

8.	Проаналізувати державні політики реінтеграції та розробити пропозиції щодо організації роботи з ВПО та впровадження інституту «фахівця із супроводу ветеранів» в громаді.
	Охарактеризувати механізми моніторингу якості послуг та визначити роль і завдання «Місцевих рад безбар'єрності» в контексті національної стратегії інклюзії.

Самостійна робота є елементом Навчально-методичного комплексу освітнього компонента, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі розв'язання задач. Для здобувачів заочної форми навчання перевіркою підготовки в міжсесійний період являється контрольна робота (індивідуальна залікова робота). Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання	На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо. На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо. Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.
Методи навчання	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);

- наочні (презентація, демонстрування опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії;
- навчально-наукова проектна робота у форматі індивідуальної та командної роботи.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література:

1. Семигіна Т. (2025). Сприяючи змінам: дослідження в соціальній роботі. Таллінн: Teadmus. DOI: [10.6084/m9.figshare.28130312](https://doi.org/10.6084/m9.figshare.28130312). URL: https://www.researchgate.net/publication/387690845_Spriauci_zminam_doslidzenna_v_socialnij_roboti
2. Омельченко С. О., Тернопільська В. І., Чернуха Н. М., та ін. (2021). Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна. URL: <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d330da30-3319-49f2-948c-adf68e285572/content>
3. Семигіна Т. (2020). Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму. URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bf1d20bd86768/Sucasna-socialna-roboata.pdf
4. Купенко О. В. (2020). Соціальна робота: від теорії до практики: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет. URL: <https://files.core.ac.uk/download/pdf/339162972.pdf>
5. Слозанська Г.І. (2018). Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук. ред. д-ра пед. наук, проф. В.А. Поліщук. Тернопіль: ТНТУ імені В.Г. Гнатюка. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/13712/1/8slozanska_monogr.pdf
6. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. (2009). Соціальна робота (теорія і практика): Підручник. Київ:

Каравела. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/426237.pdf

7. Тюття Л.Т., Іванова І.Б. (2008). Соціальна робота: теорія і практика: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/426234.pdf
8. Безпалько О.В. (2005). Соціальна робота в громаді: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5126/1/O_Bezpalko_SRG_IL.pdf
9. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. (2005). Київ: Академвидав. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/401967.pdf

Додаткова література:

10. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2673-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19/stru>
11. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
12. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>
13. Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. (Схвалено Постановою КМУ від 14 квітня 2021 р. № 366-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>
14. Методичні рекомендації для місцевих рад щодо створення та організації діяльності Рад безбар'єрності. (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0053859-23#Text>
15. Стратегія формування системи переходу від військової служби до цивільного життя на період до 2032 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1350-2024-%D1%80#Text>
16. Стратегія розвитку системи соціальних послуг в Україні на період 2021-2025 рр.: Проект <https://caritas.ua/wp-content/uploads/2021/08/strategiya-rozvytku-systemy-soczialnyh-poslug-v-ukrayini-na-period-do-2025.pdf>
17. Реформа турботи: трансформація соціальних послуг України. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/turbota-pro-kozhnoho:-yak-ministerstvo-sotsialnoyi-polityky-zminyuye-sferu-sotsialnykh-poslug>
18. Концепція реформи фінансування системи соціальних послуг. Проект. URL: <https://caritas.ua/wp-content/uploads/2021/08/konczepczyia-reformy-finansuvannya-soczialnyh-poslug-2021.pdf>
19. Звіт за результатами проєкту з розвитку соціальних послуг у 358 громадах. (2024). URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/yes-ta-undp-pidbyly-pidsumky-richnoho-proyektu-z-rozvytku-sotsialnykh-poslug>
20. Аналіз соціально-економічного стану домогосподарств в Україні (2023-2024). / UNICEF URL: <https://www.unicef.org/ukraine/documents/social-economical-state-2023-24>
21. Звіт про гуманітарну ситуацію в Україні / UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/humanitarian-situation-reports-2025>
22. Ukraine Recovery Framework (2024) / UNDP. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/prohrama-proon-iz-pidvyshchennya-stiykosti-ta-vidnovlennya>

Інформаційні ресурси:

23. Єдина інформаційна система соціальної сфери (ЄІССС): <https://www.msp.gov.ua/e-servisy/yeiss>
24. Соціальний веб-портал електронних послуг Мінсоцполітики: <https://soc.gov.ua/>

25. Портал для ветеранів та їхніх родин «е-Ветеран»: <https://eveteran.gov.ua/>
 26. Національна соціальна сервісна служба України (НССУ): <https://nssu.gov.ua/>
 27. Ресурсний центр ГУРТ : <https://gurt.org.ua/>
 28. Prostir.ua: <https://www.prostir.ua/>

Загальна схема оцінювання

На останньому практичному занятті визначається накопичувальний бал поточної успішності за формулою: сума усіх оцінок за поточну діяльність поділена на кількість завдань (тем) та помножена на 12. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Підсумкова оцінка успішності з освітнього компонента для здобувачів, які успішно виконали програму освітнього компонента, є простою сумою оцінки з поточну та підсумкову успішність.

Національна оцінка	Бали за поточне оцінювання	Бали за підсумкове оцінювання	Загальна оцінка з дисципліни
«5» (відмінно)	54-60	36-40	90-100
«4» (добре)	42-53	28-35	70-89
«3» (задовільно)	36-41	24-27	60-69
«2» (незадовільно)	0-35	0-23	59 та нижче

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення студентів з освітнього компонента, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка ЄКТС	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10% студентів
«В»	Наступні 25% студентів
«С»	Наступні 30% студентів
«D»	Наступні 25% студентів
«Е»	Останні 10% студентів

Шкала ЄКТС є відносною та встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників.

Політика опанування освітнього компонента

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;

- брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
- здійснювати самостійну підготовку до занять згідно з затвердженим планом;
- відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
- складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;

2) дотримуватись академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилались на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету.